

3618. — b) Vermittlung, Mittelbarkeit Kap. 1, 75 (74), 4, 21.

पार्य् s. caus. von 2. पृ; könnte füglich als denom. von पार gefasst werden.

पार्य्य nom. ag. vom caus. von 2. पृ P. 3, 1, 138. Vop. 26, 35.

पार्य्यिन् (wie eben) adj. glücklich durchführend, zum Ziel bringend, siegreich: अथो इव सजित्वरिविहियः पार्य्यिन्: RV. 10, 97, 3 (P. 3, 2, 137, Sch.). AV. 5, 28, 14. अजिं जय समने पार्य्यिन्: 6, 92, 2. 8, 2, 28. 19, 13, 1. Ait. Br. 2, 36, 7, 16. 8, 12. ते नराः ०वः MBh. 12, 3743. व्रतं पार्य्यिन् भवत Gobh. 3, 2, 6.

पार्य्युगीन (०युगीन?) adj. von पर-युग gaṇa प्रतिज्ञनादि zu P. 4, 4, 99.

पार्य्योक्च (von पर्य्योक्च) adj. zur jenseitigen Welt in Beziehung stehend: कर्मन् MBh. 5, 778. नरके पार्य्योक्च (पापलोक्च?) 12, 5667.

पार्य्योक्चिक (wie eben) adj. f. ई dass. P. 4, 3, 60, Kār. 1, Sch. शपथ MBh. 8, 4124. कार्य 12, 12053 (fälschlich ०लोक्चिक gedruckt). निधि 13, 3209. अर्थ P. 6, 1, 49. कुसीद Naisb. 3, 92. धर्म श्रुको मनुष्याणां सहायः पार्य्योक्चिकः Geführte auf dem Wege in's Jenseits MBh. 13, 5413. Bez. einer Perlenfundgrube und der daselbst gefundenen Perlen Varāh. Bṛh. S. 82, 2. 4. n. sg. Dinge —, Angelegenheiten, die die andere Welt betreffen, Muir, Sanscrit Texts I. 140. MBh. 3, 12616. 12, 5557. Hariv. 4831.

पार्य्यत m. = पार्य्यत Turteltaube Dvirūpak. im ÇKDr.

पार्य्यर्ग्य (von पर + वर्ग) adj. zur Partei eines Andern, der Feinde gehörig MBh. 2, 2131.

पार्य्यशय (von पर्य्यश) n. Abhängigkeit Kap. 3, 55.

पार्य्यश्व (von पर्य्यशु) 1) m. n. Eisen (was zu Aerten verwendet wird), = शस्त्र (daher bei Wilson die Bed. an iron weapon) AK. 3, 4, 23, 212. H. 1037. H. an. 4, 305. fg. MED. v. 61. HALĀJ. 2, 16. — 2) adj. f. ई eisern P. 4, 3, 168 (angeblich von पर्य्यश्व, welches wohl Eisen bedeuten soll). Schol. zu 155. सर्वं ० ganz eisern MBh. 4, 1011. 1360. 6, 4568. 5425. 7, 3326. 4640. 5202. 6859. 9, 766. An den meisten Stellen im MBh. पार्य्यश्व geschrieben. — 3) m. pl. N. pr. eines Volkes im Südwesten von Madhjadeça Varāh. Bṛh. S. 14, 18 (v. l. पार्य्यश्व). MĀRK. P. 88, 31. — 4) m. Bez. einer Mischlingskaste, der Sohn eines Brahmanen von einer Çūdrā AK. H. 896. H. an. MED. पं ब्राह्मणास्तु प्रूहायां कामाडुत्पादयेत्सुतम् । स पार्य्यश्वेव श्वस्तस्मात्पार्य्यश्वः स्मृतः ॥ M. 9, 178. = निषाद 10, 8. JĀLĀN. 1, 91. परं शवाद्ब्राह्मणस्यैष पुत्रः प्रूहापुत्रं पार्य्यश्वं तमाहुः MBh. 13, 2566. दुर्गातः पुरस्ता च पार्य्यश्वोप्राणाम् UÇANAS bei KULL. zu M. 10, 6. Varāh. Bṛh. S. 32, 15 (die meisten Hdschr. पार्य्यश्व). ein mit der Frau eines Andern gezeugter Sohn, ein uneheliches Kind gaṇa विदादि zu P. 4, 1, 104. H. an. MED. पार्य्यश्वत्वाद्दिडुरः (राष्यं न प्रत्यपद्यत) MBh. 1, 1361. f.: पार्य्यश्वी कन्यो देवकस्य महीपतेः 4480. — 5) adj. Bez. einer Perlenfundgrube und der von dorthier kommenden Perlen (wohl nach dem Namen des Volkes) Varāh. Bṛh. S. 82, 2, 5.

पार्य्यश्वार्थ m. patron. von पार्य्यश्व gaṇa कृतितादि (im विदादि) zu P. 4, 1, 100.

पार्य्यश्व्य (von पर्य्यशु) m. patron. des Tirindira ÇāṅKH. Çr. 16, 11, 20.

पार्य्यशीक = पार्य्यशीक RAMĀN. zu AK. 2, 8, 3, 13 (Colebr. und Lois. haben im Texte selbst पार्य्यशीक). ÇKDr. H. 1233, v. l.

पार्य्यश्वध (von पर्य्यश्वध) adj. mit einer Streitaxt bewaffnet H. 770.

पार्य्यश्वधिक und पार्य्यश्वधिक (wie eben) adj. dass. P. 4, 4, 58. AK. 2, 8, 2, 38. H. 770.

पार्य्यश्व adj. f. ई persisch: भाषा Verz. d. B. H. 263, 13. subst. f. die persische Sprache GaṇAPATIMUBĪRTA im ÇKDr.

पार्य्यश्व s. u. पार्य्यश्व.

पार्य्यश्विक 1) m. pl. = पार्य्यशीक die Perser ÇABDAR. im ÇKDr. MBh. 6, 373 (VP. 194 fälschlich पार्य्यशीक, was gegen das Metrum verstößt). पार्य्यश्विकाधिपति KĀD. in Z. d. d. m. G. 7, 584. — 2) adj. persisch COLEBR. Misc. Ess. I, 315 (im Index पार्य्यशीक).

पार्य्यशीक 1) m. pl. die Perser ÇABDAR. im ÇKDr. RAGH. 4, 60. KATĪĀS. 19, 110. VP. 177. MUDRĀR. 19, 1. 41. 13. पार्य्यशीकशास्त्र KSHITĪÇAV. 11, 13. 15. 13. 3. Vgl. पार्य्यश्विक. — 2) m. sg. ein persisches Pferd AK. 2, 8, 2, 13 (s. u. पार्य्यशीक). TĪRK. 2, 8, 43. H. 1233. HALĀJ. 2, 284. PĀRÇVANĀTHAK. 4, 137 (nach AUFRECHT).

पार्य्यशीकिय (vom vorherg.) adj. persisch BĪVAPR.; s. u. कुङ्कुम.

पार्य्यश्वकन्द m. v. l. für पर्य्यश्वकन्द COLEBR. und Lois. zu AK. 2, 10, 18.

पार्य्यश्वकर् P. 6, 1, 157. 1) m. N. pr. a) eines Verfassers von Gṛhjasūtra, die einen Anhang zu Kātjājana's Çrautasūtra bilden, und eines Dharmaçāstra Ind. St. 1, 233. 244. STENZLER in Z. d. d. m. G. 7, 529. — b) einer Gegend gaṇa पार्य्यश्वकरादि zu P. 6, 1, 157. — 2) adj. von Pāraskara herrührend, verfasst: गृह्यसूत्र KARANAVJĪHA in Ind. St. 3, 269, 9. — Wird von PĀNINI in पार्य्य + कर mit eingeschobenem स zerlegt; eher eine Ableitung von पर्य्य + कर.

पार्य्यश्वपोर्य्य (von पर्य्यश्वी) m. ein mit einer fremden Frau gezeugter Sohn gaṇa कल्याणयादि zu P. 4, 1, 126. Vop. 7, 2, 7. AK. 2, 6, 1, 24. H. 547.

पार्य्यश्वकुलीन adj. = पर्य्यश्व कुले साधुः gaṇa प्रतिज्ञनादि zu P. 4, 4, 99.

पार्य्यश्वत् adj. von पर्य्यश्वत् AV. 6, 72, 3.

पार्य्यश्वस्य adj. von पर्य्यश्वः पदम् BĪG. P. 2, 7, 10. पया 9, 17.

पार्य्यश्वत m. = पार्य्यश्वत Turteltaube RAMĀN. zu AK. 2, 3, 14. ÇKDr. H. 1339. VJUTP. 118.

पार्य्यश्वतक m. eine Reisart SUÇR. 1, 196, 3.

पार्य्यश्वार = पार्य्यश्वार 1) n. das jenseitige und diesseitige Ufer: ०ते an beiden Ufern MATSJA-P. in Verz. d. Oxf. H. 39, b, 22, v. l. für पार्य्यश्वार. — 2) m. Meer DVIRŪPAK. im ÇKDr.

पार्य्यश्वण (पार्य्य + श्वण) n. = साकल्यासङ्गवचने AK. 3, 3, 2. = साकल्यवचन H. 839. HALĀJ. 2, 246. = कात्स्न्य. पार्य्यगति, सङ्ग (समासङ्ग) H. an. 4, 84. MED. n. 103. 1) das Durchlesen, Durchstudiren, Lesen (vgl. पार्य्यण) RV. PRĀT. 15, 1. 16. P. 5, 1, 72. Ind. St. 3, 253, 6. भगवता पञ्चालेन स्थापितानो पार्य्यणकर्मणां क्रमपार्य्यणमुत्तमम् UVAṬA zu RV. PRĀT. 11, 37. = पुराणपाठः ÇKDr. पार्य्यणमाकात्म्य heisst ein Abschnitt im Pātālakhaṇḍa des Pādma-P. ÇKDr. — 2) das Ganze: गुणिकदेशवचनं शक्यं पार्य्यणं न तु MBh. 13, 2701. अधीयन्पार्य्यणम् vollständig durchlesend P. 3, 2, 130, Sch. der vollständige Text Ind. St. 3, 253, 10 v. u. धातु°, नाम° eine vollständige Sammlung der Wurzeln, der Nomina; s. u. den Ww. — 3) Titel einer Grammatik Verz. d. Oxf. H. 161, a, 14. UGÉVAL. zu URĀDIS. 1, 184, 2, 7, 3, 22. 53. 4, 13. 57. 5. 19. — Dem f. पार्य्यश्वण giebt WILSON nach dem ÇABDĀRTHAK. folgende Bedd.: N. der Göttin Sarasvatī; Handlung; Betrachtung; Licht.